

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOMORAVSKÝCH

ŘÍDÍ REDAKČNÍ RADA.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE II. ŽITNÁ UL. Č. 8. — PŘEDPLATNÉ 40 K I S POŠTOVNÍ ZÁSILKOU. — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO 4 K

ROČNÍK XXII.

V PRAZE, DNE 7. LISTOPADU 1940.

ČÍSLO 9.

Dr. ZDENĚK KEPRTA:

Stará firma de lege ferenda s přihlédnutím k nynějšímu stavu.

(Dokončení.)

Štěpinovo stanovisko jest pozoruhodné jednak tím, že se vyjadřuje absolutně nekompromisně, a za druhé tím, že autor v době sepsání knihy byl radou u krajského obchodního soudu v Praze a mohl se tudíž řídití praxí, která tou dobou převládala u soudu. Jest to ovšem protichůdné stanovisko k správnějšímu stanovisku osnovy, ale vyhovující zcela zákonnému předpisu.

Z dosud podaného lze říci, že osnova se snaží jen zdánlivě zavést novotu, která už odedávna jest prakticky prováděna. Lze to zjistiti nepřímou z různých formulářů podání k obchodnímu rejstříku a já jsem zjistil též ústním dotazem u krajského obchodního soudu v Praze, že se věc už dávno praktikuje.

Pokud jde o judikaturu, jest velmi málo materiálu, o něž by se mohla nynější praxe opřít. Byl by to judikát publikovaný u Adler-Clemens-Friedlaendera č. 2483, který sice jedná o jiné věci, ale mohl by býti dobře použit na projednávaný problém. V právní větě se totiž praví: „Die Änderung der Verhältnisse, auf Grund deren die ursprüngliche Firmaeintragung bewilligt wurde, bietet keinen Anlaß zur officiosen Untersagung des Gebrauchs der Firma.“ Z odůvodnění uvádím toto: „Da der beanständete Firmazusatz einen Teil des handelsgerichtlich registrierten Firma bildet, so kann aus dem Grunde, daß er sich dieses Beisatzes bedient, gegen ihn nicht nach Art. 26, Abs. 2 HGB. vorgegangen werden, weil ihm der Gebrauch der fraglichen Worte als eines Bestandteiles seiner registrierten Firma nach der gegenwärtigen Sachlage noch zusteht und die Frage, ob dem Rekurrenten wegen späterer Änderung der tatsächlichen Verhältnisse oder aus anderen Gründen ein Recht, die Löschung des erwähnten Firmazusatzes zu begehren, zusteht, gemäß Art. 27 HGB. nur im ordentlichen Rechtswege ausgetragen werden kann.“ Tudíž by se mohla nechati i dosavadní firma změněná buď provdáním, adopcí, legitimací nebo úředním výměrem, ježto původně bylo soudem povoleno zaregistrování firmy na základě pravdivosti a nyní se poměry podstatně změnilo. Ovšem jak judikát sám připouští, jest

možno, aby třetí osoba cestou sporu se domohla podle čl. 27 výmazu této již zásadě pravdy neodpovídající firmy, což chce osnova odstraniti.

Jiný judikát, který se zabývá přímo projednávaným problémem, jest čís. 2267 též publikovaný u Adler-Clemens-Friedlaendera. Právní věta zní: „Die Eintragung der Firma „Gisela A., verehelichte B.“ in das Handelsregister für Einzelfirmen ist, sofern dieser Wortlaut der Wahrheit und den tatsächlichen Verhältnissen entspricht, zulässig.“ Ovšem problém nebyl tak jednoduchý, jak se zdá na první pohled. První dvě instance totiž odmítly žádost za registraci této firmy, která dosud nebyla v rejstříku, a teprve nejvyšší soud ji připustil. Pro zajímavost názoru uvedu část důvodů druhé stolice: „Rekurrentin kann sich daher als protokollierungspflichtige Handelsfrau lediglich ihres Familiennamens bedienen, der ihr in Gemäßheit des § 92 ABGB. — seit ihrer geschlossenen Ehe — zukommt, da sie durch Eingehung ihrer Ehe gesetzlich den Namen B. (ihres Gatten) erhalten hat, und ihr sohin die Führung ihres früheren Familiennamens gesetzlich nicht zusteht.“ S tímto názorem bych spíše souhlasil než s důvody nejvyššího soudu, které znějí takto: „Der Revisionsrekurs gegen die gleichförmigen, das Ansuchen der Rekurrentin um Eintragung ihrer Firma mit dem Wortlaute „Gisela A., verehelichte B.“ in das Handelsregister abweisenden Beschlüsse der Untergerichte erscheint gerechtfertigt, da dieser Wortlaut der Firma der Wahrheit und den tatsächlichen Verhältnissen entspricht und einen Zweifel darüber nicht zuläßt, welches der derzeitige Familienname und welches der als im Sinne des Art. 16 HGB. gestattete Beisatz anzusehende frühere Name der Inhaberin der Firma ist, welcher letzterer die Identität derselben mit jener des früheren, nicht registriert gewesenen Geschäftes zum Ausdrucke bringen soll.“ De lege lata bych však souhlasil s názorem druhé stolice.

Jaká různost názorů! To vše by se po uzákonění osnovy odstranilo.

2. Druhý stupeň tvoří situaci, která jest řešena v čl. 24, a tudíž nepřináší osnova nic nového. Osnova, resp. důvodová zpráva, však vůbec neříká, že navrhovaný stav proti dosud platnému právu jest nezměněn. Osnova, jak již i nyní stav, předpokládá trvání dosavadního obchodního závodu, což jest samozřejmé. Souhlasně se vyslovují: Hermann-Otavský, Všeobecný zákoník obchodní, čl. 24, 1; Švamberg, Firemní právo, str. 44, § 12, b; Pisko, Kommentar, Art. 24, § 1; Adler-Clemens, č. 439. Důvodová zpráva na str. 111 říká toto: „Zmínkou o trvajícím obchodním závodu chce osnova vyjádřiti dvojí, jednak, že se předpokládá obchodní závod již provozovaný, jednak že i po vstupu společníkově má závod trvati dále ve své dosavadní tvářnosti a podstatě.“ Jest nutno se však vypořádati s některými názory, které v důsledku setrvání dosavadního stavu by mohly i nadále přicházeti v úvahu.

Jedná se zde o případ normovaný v § 32, odst. 2. osnovy, resp. v čl. 24 odst. 2 obchodního zákona, kde jest vysloven požadavek výslovného (ne tedy mlčky) svolení vystupujícího společníka k tomu, aby jeho jméno bylo ponecháno ve firmě. Z toho bych logicky dedukoval, nedá-li vystupující společník nebo jeho dědicové svůj souhlas k dalšímu ponechání jména ve firmě, že dosavadní firma zaniká — a to celá — a jest tudíž osnova nyní novému majiteli utvořiti novou firmu, která ovšem musí odpovídati zásadě pravdy podle čl. 16, 17, 18, resp. § 21 akciového regulativu, § 5 zákona o společnostech s ručením omezeným a § 4 zákona o společenstvech. Podle osnovy by přicházely v úvahu §§ 22—27.

Opět přihlédneme k literatuře a judikatuře:

a) Wenig, Příručka obchodního práva, sešit 2, str. 89, říká toto: „Nesvolí-li vystupující společník k tomu, aby jeho jméno bylo dále vedeno ve firmě, nesmí společnost firmu dále vésti, a to ani s dodatkem naznačujícím nástupnictví, avšak to neznamená, že by si musila utvořiti úplně novou firmu podle předpisu o utvoření nových firem; stačí zajisté, aby dosavadní firmu změnila způsobem, odpovídajícím změnám poměrů.“

b) Skoro týmiž slovy vyjadřuje své mínění Roček, Právo obchodní, II A, str. 20, B, b: „Jestliže nesvolí (vystupující společník), nesmí společnost vésti firmu starou ani s dodatkem vyznačujícím nástupnictví, ale nemusí také vytvořiti firmu novou, nýbrž stačí změna firmy dosavadní (aby odpovídala změnám poměrů).“

Ad a) a b): Oba citovaní autoři nepraví, co se myslí změnou firmy, aby odpovídala změnám poměrů. Já myslím, že změněné poměry právě nutí nyní majitele, aby firmu utvořili podle zásad pravdivosti, jak bylo řečeno. Ve smyslu mnou hájeného názoru, vyslovil se též nejvyšší vídeňský soud v judikátu u Adler-Clemense č. 1472, kde se praví v právní větě: „Ohne Einwilligung des aus einer Handelsgesellschaft ausgetretenen Gesellschafters, dessen Namen in der Firma enthalten ist, kann eine Änderung der Firma nicht stattfinden, auch wenn die Änderung bloß den den Geschäftsbetrieb bezeichnenden Zusatz betreffen soll.“ Z důvodů uvádím: „Denn nach Art. 24 H. G. ist in dem Falle, wenn bei dem Austritte eines Gesellschafters von dem im Geschäfts-

betriebe verbleibenden Gesellschafter die bisherige Firma fortgeführt wird, die ausdrückliche Einwilligung des austretenden Gesellschafters hiezu dann erforderlich, wenn sein Name in der Firma enthalten ist. Deshalb wurde auch bei dem Austritte des A aus der Gesellschaft der Frau B mit Bescheid vom 4. Oktober 1887 die Fortführung der bisherigen Firma „Kunstblumenfabrik A & Ko.“ als Einzelfirma nur in Folge der von A in dem Gesuche des praes. 29. August 1887 erteilten Zustimmung hiezu bewilligt. Wenn nun Frau B diese Firma in der Art ändern will, daß der auf den Fabriksbetrieb hinweisende Zusatz entfallen, dagegen der den Namen des A enthaltende übrige Theil beibehalten werden soll, so ist hiezu allerdings die Zustimmung des A erforderlich, weil, ins solange als sein Name in der Firma erscheint, er auch berechtigt ist zu verlangen, daß seiner oberwähnten Erklärung kein von derselben abweichender Sinn beigelegt werde.“

c) Staub-Pisko, Kommentar zum Handelsgesetzbuch, Art. 24, § 1. Pisko doznává, že uvedený názor není jeho vlastním, nýbrž Adlerovým názorem. Nejdůležitější jest zde Piskem citované plenární usnesení č. 177, které zní v jeho formulaci takto:

„Daß Art. 24 auch dann Anwendung findet, wenn aus einer Gesellschaft alle Gesellschafter bis auf einen ausgetreten sind, nur insofern richtig, als das gesellschaftliche Geschäft als solches von dem als Einzelkaufmann zurückbleibenden Gesellschafter weitergeführt wird.“ S tímto názorem nejvyššího vídeňského soudu jest nutno de lege lata souhlasiti. Ovšem podle mého mínění jde zde výklad čl. 24 (nyní též § 32 osnovy) příliš daleko. Neboť tím, že všichni společníci, až na jednoho, vystoupí, pozbuje společnost svého substrátu a tím i práva na společenskou firmu. Ale ve smyslu čl. 24 jest to jistě správné a proto se též nedá nic vytkat Piskovu a Adlerovu mínění. — Souhlasně se též vyslovuje Staub in Kommentar, Art. 24, § 2.: „Es kann daher eine offene Handelsgesellschaft eine Einzelfirma und umgekehrt ein Einzelkaufmann eine Gesellschaftsfirmu führen.“

V této souvislosti bych poukázal na nemožné odůvodnění judikátu Vážný č. 2264. Souhlasím s právní větou, která zní: „Změněna-li veřejná společnost ve firmu kupce jednotlivce, dlužno opověděti nové znamenání firmy.“ S odůvodněním však souhlasiti nelze. V důvodech se totiž praví: „Rekurenti přehlížejí, že napadeným usnesením žádá rejstříkový soud, aby Anna Z—ová, která po vystoupení Františka Z—a jest jedinou majitelkou firmy, předložila nové znamenání firmy, a že tedy není dotčeno nikterak její právo, původní firmu dále vésti; proto také jsou vratkými veškeré závěry, které rekurenti odvozují z ustanovení čl. 24 obch. zák., zřejmě směřující vedení další staré firmy a znamenání firmy, což arciť jsou pojmy naprosto se různící, které ztotožňovati nelze.“ Naprosto jest nemožné a duchu zákona odporující tvrzení rekursního soudu, že majitelka má předložiti nové znamenání firmy, ale starou firmu může podržeti. Bude míti nyní dvě firmy, ale jen jednou se bude moci v obchodních věcech podepisovati? A dále vedení a znamenání firmy jsou prý dva různé pojmy. Vedení firmy zahrnuje totiž znamenání firmy, o čemž se souhlasně vyslovuje Švamberg, Firemní právo, str. 36, 37. Majitel závodu firmu

vede a též se jí znamená ať písemně nebo ústně a jsou to tedy tytéž pojmy, což též odpovídá čl. 15 a 19 obch. zákona. On se dokonce musí znamenat souhlasně se zaregistrovanou firmou, jinak by se ocitl v kolisi s čl. 26. Takové judikáty rozhodně nejsou na místě.

Pokud by šlo o případ již projednaný pod a), stává se též Pisko na stanovisko, které jsem zamítl, a říká ve svém komentáři Art. 24, § 3: „Versagt der ausscheidende Sozius die Zustimmung zur Fortführung seines Namens, so hat das zur Folge, daß die verbleibenden Gesellschafter diese Firma nicht fortführen können, auch nicht mit einem Nachfolgersatz. Sie brauchen aber darum nicht notwendig eine völlig neue zu wählen und dabei die Vorschriften über die Wahl neuer Firmen zu beachten. Das würde zwar dem starren Wortlaute des Gesetzes entsprechen, aber weit hinausgehen über die Absicht des Gesetzes: es würde zu unnötigen Härten und zur unnützen Zerstörung von Werten führen.“ Zde Pisko doznává, že jeho výklad není v soulase se zněním zákona. A tu bych podotkl, že osnova v tomto ohledu jest kusá a výklad by mohl vésti opět k různým zbytečným sporům. Potřebuje doplnění, a to v tom smyslu, jak dnes citovaní autoři vykládají čl. 24, odst. 2., že při odeření vystupujícího společníka, aby jeho jméno zůstalo ve firmě, nemusí býti volena zcela nová firma, nýbrž že stačí na př. jen vypuštění jména vystupujícího společníka. V tomto smyslu by měl býti § 32 osnovy doplněn.

Piskův názor jest přejet ze Stauba, Kommentar, Art. 24, § 3, který týmiž slovy doznává, že jeho mínění se odchyluje od zákona. Pisko se ve svém Lehrbuchu o věci nezmiňuje.

d) V novém Staub-Piskově komentáři Demelius praví v Art. 24, § 9 toto: „Statt der mangels Einwilligung dem ausgetretenen Gesellschafter gegenüber unbefugten Firma ist eine dem Art. 17 entsprechende neue Firma anzumelden.“ A hned o několik řádek níže uvádí větu, která jest v odporu s uvedenou větou: „Doch ist die Annahme einer neuen Firma nicht der einzige Weg, der den Verbleibenden offensteht. Dem Rechte des Ausgetretenen wird auch dadurch Genüge getan, daß sein Name aus der Firma entfernt und diese ohne den Namen weitergeführt wird.“ Svoje stanovisko jsem už vyložil.

e) Ha hn se staví na přísné stanovisko zákona a jeho názor jest v podstatě odchylný od stanoviska výše uvedených autorů. Říká v Commentar zum ADHGB, Art. 24, § 3: „Allein mit dem Wegfall seines Namens aus der Firma besteht diese überhaupt nicht mehr. Daher stellt auch das Gesetz die Einwilligung des Austretenden als Voraussetzung der Fortführung der Firma auf. In dem angegebenen Fall ist also eine neue Firma anzunehmen und sind dafür die Bestimmungen der Art. 16 und 17 maßgebend.“ Nutno s tím souhlasiti de lege lata, nikoliv de lege ferenda.

V soulase s výkladem čl. 24, resp. § 32 osnovy jest judikát Vážný č. 7739.

Rozdílný judikát uvádí Adler-Clemens-Friedlaender pod čís. 2760, kde se praví v právní větě: „Zur Übertragung der Firma einer Gesellschaft mit beschränkter Haftung an den Übernehmer des Geschäftes ist die Zustimmung eines ausgetretenen Gesell-

schafters, dessen Name in der Firma enthalten ist, nicht erforderlich.“

S tím nelze souhlasiti, ježto tato právní věta zřejmě odporuje čl. 24, odst. 2, resp. § 32, odst. 2 osnovy, přes obsáhlé, ale nepřesvědčivé odůvodnění rekursního soudu. Rekursní soud rozeznává též ten případ, že ve veřejné a komanditní společnosti, kteréžto společnosti nejsou právníckými osobami (tento názor jest též uplatněn v judikatuře naším nejvyšším soudem nejnověji č. 17.524, jinak však nauka), společníci provozují podle čl. 85 a 150 obchody pod společnou firmou a tudíž jest svolení vystupujícího společníka nutné, poněvadž jest to firma všech společníků, naproti tomu společnosti akciové a s ručením obmezeným jsou prý právníckými osobami, něco rozdílného od společníků, a tudíž i když jméno společníka podle § 5 zák. o společnostech s ručením obmezeným jest obsaženo ve firmě, není jeho souhlasu zapotřebí. — To ovšem zřejmě odporuje jasnému ustanovení čl. 24, odst. 2, resp. § 32, odst. 2 osnovy. Ustanovení čl. 24, odst. 2 (a po uzákonění též § 32, odst. 2) se vztahuje též na § 5 zák. o společnostech s ručením obmezeným přes to, že zákon o společnostech s ručením obmezeným byl vydán mnohem později než obchodní zákon. V tomto směru jest faktické právní postavení společníka, jehož jméno jest obsaženo ve firmě, stejné a nelze rozeznávat mezi osobními a kapitálovými útvary, i když se hospodářsky značně liší.

Rovněž jest s uvedeným tvrzením v soulase Adler-Friedlaender, č. 1934, 1975.

Jest ještě nutno se vypořádati s míněním, je-li možno, aby po odpadnutí společníka nebo společníků ze společnosti, zbude-li jen jeden společník a tudíž závod společnosti se promění v závod kupce-jednotlivce, byla vedena firma nezměněně dále. Důvodová zpráva k osnově říká na str. 111 toto: „Ze souvislosti se podává a nebylo třeba zvlášť vytknouti, že i v obou ostatních případech, t. j. při přístupu někoho k obchodní společnosti anebo při výstupu někoho z obchodní společnosti se předpokládá obchodní společnost dále trávající, po případě další trvání obchodního závodu provozovaného obchodní společností, byť i výstupem společníka zaniknou.“ Ovšem v zákonném textu navrhované osnovy není o tom nic, a ježto, jak jsem již podotkl, čl. 24 a § 32 osnovy se slovně a tedy i smyslem úplně kryjí, mohly by vzniknouti tytéž pochybnosti, jaké jsou dosud. Literatura si málo nebo lépe řečeno vůbec nevšímá této sporné otázky. Zato byla tato věc předmětem četné judikatury. Adler-Clemens-Friedlaender uvádějí pod číslem 2618 judikát, s nímž nutno úplně souhlasiti. Jeho právní věta zní: Wenn aus einer offenen Handelsgesellschaft alle Gesellschafter bis auf einen ausgetreten sind, kann der übrig bleibende Gesellschafter als Alleininhaber die ursprüngliche Gesellschafts-firma fortführen, wobei die ausdrückliche Einwilligung eines austretenden Gesellschafters zur Fortführung der Firma nur dann erforderlich ist, wenn sein Name in der Firma enthalten ist.“ Nepotřebuje komentářů. Souhlasí s plenárním usnesením, uvedeným u Piska sub. 2 c).

Dále Adler-Clemens se vyslovuje v právní větě č. judikátu 618 takto: „Der Art. 24 HGB. statuiert

eine Ausnahme von der im Art. 17 aufgestellten Regel; es kann daher unter den Voraussetzungen des erstern auch für eine Gesellschaft eine nur einen Einzelnamen führende Firma gebraucht werden.“ Jest zajímavé, že první a druhá stolice zaujaly zamítavé stanovisko a teprve nejvyšší soud se vyslovil, jak uvedeno.

Naproti tomu Adler-Clemens v č. 883 uvádějí judikát, který říká pravý opak. V právní větě se mimo jiné praví toto: „Der Art. 24 des H. G. bildet keine Ausnahme des Art. 16 und ist die Fortführung der Gesellschaftsfirmen nicht zulässig, wenn nur ein Gesellschafter das von der bestandenen Handelsgesellschaft betriebene Geschäft weiter führen soll.“ V Adler-Clemensově sbírce jsou uvedeny ještě jiné judikáty, které se vyslovují jednak pro to, že firma může zůstat nezměněna, vystoupí-li ze společnosti společníci, až na jednoho, tedy že může zůstat společenská firma přes to, že se vlastně jedná o firmu kupce-jednotlivce, jednak, že firma musí být změněna, poněvadž nastala skutečná změna subjektu. Pro nezměněnou firmu se vyslovují tyto judikáty: AdCl. 973, 1934, 1975, 2618, 2968.

Z uvedeného jest patrné, že judikatura, až na jediný uvedený případ, uznává stanovisko, na něž se postavila důvodová zpráva k osnově, ale pochybnosti tím nejsou odstraněny. Odstranily by se, kdyby tento princip byl formulován v návrhu zákona a pak v zákoně samém.

3. Jako třetí stupeň, který nelze dosti ostře rozlišit od druhého stupně, uvádí důvodová zpráva k osnově (§§ 33—34) instituce uvedené v čl. 23 a 22 obchodního zákona. Za důležité bych pokládal zejména větu v důvodové zprávě na stránce 112 a 113, kde jest řečeno, „že možnost zcizit firmu spolu s obchodním závodem se týká stejně firmy do firemního rejstříku zapsané, tak nezapsané firmy“. Stejně se vyslovuje už Staub, Kommentar, Art. 22, § 1. S tím jest nutno úplně souhlasit. Změna, kterou v tomto případě osnova zavádí, jest, že určité typy společností, přebírají-li závod kupce-jednotlivce, musí k firmě přidat dodatek, naznačující jejich právní povahu, a obráceně, přejímá-li kupec-jednotlivec závod takovýchto společností, musí být tyto dodatky vypuštěny (§ 34 osnovy). Jedná se o tyto druhy společností: komanditní společnost, komanditní společnost na akcie, akciová společnost a společnost s ručením omezeným. Nejen tedy uvedená veřejná společnost a tu bude moci docházet k případům, že bude majitelem kupec-jednotlivec, ale firma bude firmou veřejné společnosti, a obráceně. Z firmy však nebude nic patrné. Ovšem jest to značný pokrok proti nynějšímu stavu.

Těž o firmách společenstev není v osnově nic řečeno. Ale asi vzhledem ke striktnímu znění § 4 společenstevního zákona bude musit mít i nadále vždýcky společenstvo věcnou firmu. Stejně se vyslovuje judikát Vážný 16.611. Těž o hornických těžířstvech a pravovárečných měšťanstvech není v osnově zmínky. Asi proto, že jejich firmy nejsou firmami ve smyslu obch. zák. Jistě by bylo na prospěch, kdyby se osnova zmiňovala i o těchto sdružovacích útvarech. Je-li již v osnově zmínka o firmě společnosti s ručením omezeným, která jest kodifikována ve zvláštním zákoně a ne v obchodním zákoně, nebylo

by na škodu, kdyby se osnova zmiňovala i o firmách těchto útvarů, které jsou právně upraveny též v jiných zákonech. Pokud by šlo ještě o firmu hornických těžířstev, není v horním zákoně nic a ani v literatuře se nic neuvádí. (Na př. u Peterse, u Haberera-Zechnera.) Pokud jde o pravovárečná měšťanstva, není též v Provinzialgesetzsammlung (105/1834) o věci zmínky. Mandl v „Právozárečných měšťanstvech“ se sice zmiňuje o firmě těchto útvarů, ale v docela jiném smyslu. Stanovy pravovárečného měšťanstva v Plzni (poslední redakce z r. 1927) se o své firmě zmiňují v § 3. I jiná měšťanstva si řeší tento problém ve stanovách. Jest jisto, že by tvoření firem nebo nabytí starých firem těchto útvarů jinými útvary obchodního práva a obráceně mělo býti v osnově nového obchodního zákona řešeno.

Těž o firmách (převod prakticky vůbec nemůže přijít v úvahu) okresních záložeh hospodářských (dosud § 1, odst. 2, 128/1924; čl. 1, odst. 2, 269/1924), o firmách spořitelneh (spořitelní zákon 302/1920 má pouze nepřímá ustanovení v § 1, odst. 2 a v § 3, odst. 1, což by byla vyplnitelná mezera) a o firmě Národní banky (dosud § 1, odst. 2, 96/1939) není v osnově zmínky. Nynější obchodní zákon postihl tenkrát v oboru firemního práva, až na pravovárečná měšťanstva, všechny sdružovací útvary a jistě i nynější osnova by měla jít s duchem času. Hornická těžířstva byla považována za útvar horního práva.

Z hlasů v literatuře a judikatuře uvádím: V dosud platném obchodním zákoně jest v čl. 22 řečeno, že jest možno nabytí se závodem dosavadní firmy, kdo nabude stávajícího závodu smlouvou (durch Vertrag). Osnova v § 34 se vyjadřuje ještě stručněji a říká: „Kdo nabude obchodního závodu, může...“ Tento obrat jest jistě přiléhavější, ježto kdo nabyl obchodního závodu ilegálně, nenabyl ho právně. Obrátím v čl. 22 a v § 34 osnovy rozumím tak, že se tím myslí nabytí do vlastnictví.

Dosavadní nauka připouští však nabytí obchodního závodu nejen do vlastnictví, nýbrž i do pachtu. To jest ovšem správné de lege lata a velmi žádoucí, ale nedá se přece tvrdit, kdo jest pouze pachtýřem obchodního závodu, že ho nabyl (erwerben v čl. 22, nabytí v § 34 osnovy). V tomto směru by se měla osnova vyjadřovati méně brachylogicky, na př.: „Kdo získá oprávnění provozovati stávající obchodní závod, může atd...“

V uvedeném smyslu, že jest možno vésti starou firmu i v propachtovaném obchodním závodě, se vyslovují zejména:

1. Hermann-Otavský, Všeobecný zákoník obchodní, čl. 22, 23, čís. 5.
 2. Švamberg, a) Firemní právo, str. 43, b) Právo obchodní, str. 191.
 3. Wenig, Příručka, sešit 2, str. 86.
 4. Rouček, Právo obchodní, II A, str. 19.
 5. Staub-Pisko, a) Kommentar (starý), Art. 22, § 4, kde se říká, že majitel (Inhaber) obchodního závodu jest též pachtýř, což jest ovšem vzhledem, co řečeno shora, nesprávné. — Těž Pisko v Lehrbuch des österreichischen Handelsrechtes, str. 65.
- b) Nový Staub-Piskův komentář. Demelius se v něm o tomto problému výslovně nevyjadřuje, ale

vyplývá z podaného, že jest téhož mínění, hlavně Art. 22, § 7, b), aa); § 8, cc).

6. Randa, Das österreichische Handelsrecht I, str. 134, kde se mluví o rozšířené interpretaci čl. 22.

Tito autoři se dále ztotožňují v tom, že obchodního závodu nelze nabýti vydržením, kterýžto případ podle mého názoru se ani dobře nemůže vyskytnouti.

7. Hahn, Commentar zum ADHGB, Art. 22, § 3 výslovně otázku nechce řešit a říká, že zatím kodifikační pokusy nevedly k výsledku.

8. Štěpina v „Obchodníci a obchodní společnosti“ se o věci nevyslovuje.

Pokud jde o judikaturu, uvádím toto:

Jest to především známý judikát Vážný č. 3360, kde jest řečeno v právní větě: „Výslovné svolení dosavadního majitele firmy (čl. 22 obch. zák.) k užívání dosavadní firmy nabyvatelem závodu nemusí se státi právě slovy, stačí, dán-li souhlas jakkoliv zřejmě najevo.“ S tím jest nutno souhlasiti. Z odůvodnění ovšem nelyne, že svolení nebylo dáno výslovně. Bylo dáno výslovně, ale slovy jinak formulovanými, z nichž nad pochybnost vyplývá, že se k vedení staré firmy svoluje. Není tedy číslo 3360 žádnou rozšířenou interpretací čl. 22. Dřívější judikát, publikovaný u Adler-Friedlaendera, č. 2110 požaduje sice výslovné udělení (praví se tam v důvodech: „Gesetzlich zulässig ist aber eine ein Nachvolgerverhältnis andeutende Firma nur dann, wenn derjenige, der sich einer solchen bedienen will, die ausdrückliche Zustimmung des Inhabers dieser Firma oder seiner Erben erhalten hat.“), ale odchylná a rozumnější praxe našeho nejvyššího soudu toho dnes nevyžaduje, jak z citovaného patrně.

Z judikátu Vážný č. 3880 plyne, že při nabytí staré firmy se závodem jest nutno, aby se jednalo o převod firmy plnoprávného kupce, třeba ještě firma nebyla protokolována. Podobně Vážný č. 4120 a Adler-Clemens 226. Z judikátu Vážný č. 6567 plyne, že svolení musí pocházeti od majitele obchodního závodu nebo jeho dědiců a nemůže býti nahrazeno jiným svolením, ani výrokem pozůstalostního soudu.

Ve smyslu, že i pachtýř může podle čl. 22 nabýti staré firmy, se vyjadřuje Adler-Clemens-Friedlaender v č. 2319, kde se praví v právní větě: „Wird das Gewerbe eines Verstorbenen von einem Pächter für die Erben fortbetrieben, so kann auch die Firma durch den Pächter fortgeführt werden.“ První dvě instance se vyjádřily negativně a žádost o registraci odmítly, teprve nejvyšší soud věc upravil tak, jak jest vyslovena v právní větě. Že s tím nelze souhlasiti, bylo už vysloveno.

Úplně ve smyslu navrhovaného § 34 osnovy se vyjadřuje Adler-Clemens-Friedlaender č. 3029, kde se praví v právní větě toto: „Eine offene Handelsgesellschaft, die ein bestehendes Handelsgeschäft durch Vertrag erwirbt, kann es unter der bisherigen Einzelfirma fortführen.“ O tom již byla učiněna zmínka shora.

Firma, která má býti podle čl. 22 se závodem převedena, musí býti firmou plnoprávného obchodníka, třeba neprotokolovaného, což souhlasí s judikaturou. Též se kloním k názoru přes kolísání judikatury, že firma může býti převedena jen potud, pokud není

vymazána z rejstříku. Tento problém se ovšem vymyká z rámce tohoto článku a proto jej zde nebudu řešit. Osnova se o tom také nevyjadřuje.

*

Přihlédněme nyní pro srovnání k některým cizozemským ustanovením.

II. Ř í š k é právo. Probereme nejprve jednotlivé případy a srovnáme je se „stupni“ osnovy.

První stupeň (§ 31 osnovy) jest věrnou kopií § 21 říšského obchodního zákona, až na nepatrnou stylistickou odchylku. Bylo by jistě spravedlivé, kdyby důvodová zpráva k osnově řekla, odkud čerpala své náměty, a citovala pramen.

Druhý stupeň (§ 32) osnovy má týž obsah jako § 24 říšského obchodního zákona. Tedy § 32 osnovy, čl. 24 a § 24 říšského obchodního zákona se kryjí, až na poslední větu druhého odstavce tohoto paragrafu. K ponechání jména vystupujícího společníka ze společnosti jest zapotřebí svolení buď vystupujícího společníka nebo jeho dědiců. Tento dodatek jak v čl. 24, tak v § 32, odst. 2 chybí. Jest snad zbytečný, ježto situace jest prakticky v obou právních sférách stejná. Dědic se buď přihlásí nebo nepřihlásí k pozůstalosti. Přihlásí-li se (u nás i v Říši), vchází ve všechna soukromá práva zůstavitele a tudíž má i disposici zůstavitelovým jménem ve firmě. Nepřihlásí-li se, není zde žádného svolení a proto jméno odpadnuvšího společníka musí býti z firmy odstraněno a celá firma změněna.

Též § 33 (dosavadní čl. 23) a § 23 říšského obchodního zákona se kryjí.

Třetí stupeň osnovy (§ 34) se úplně neztotožňuje s § 22 říšského obchodního zákona. Stejně jest to, že při nabytí obchodního závodu mezi živými nebo na případ smrti může zůstat dosavadní firma s výslovným svolením odstoupujícího majitele nebo jeho dědiců. Stejně jest také, nabude-li akciová společnost, komanditní společnost na akcie nebo společnost s ručením obmezeným dosavadní firmu odchýlného útvaru, že musí býti k firmě přidány tyto dodatky: U akciové společnosti dodatek „Aktiengesellschaft“ na základě § 4, odst. 2 zák. z 30. ledna 1937, u komanditních společností na akcie dodatek „Kommanditgesellschaft auf Aktien“ na základě § 220, odst. 2 téhož zákona, u společnosti s ručením obmezeným dodatek „mit beschränkter Haftung“ na základě § 4, odst. 2 zák. z 20. dubna 1892. Přemění-li se jeden z těchto tří právních útvarů v jiné společnosti, není podle znění zákona nutno uvedené dodatky vypouštět. O tomto zajímavém problému mlčí i jinak výborný Düringer-Hachenburgův komentář. V tomto bodu jest naše osnova ve srovnání s říšským právem pokročilejší.

Ovšem § 22, odst. 2 obsahuje předpis, který osvětlí mnohou spornou otázku, nač již bylo shora poukázáno. Připouští se totiž stará firma pachtýři při propachtování obchodního závodu, poživateli při zřízení poživacího práva k obchodnímu závodu a při podobných poměrech („ähnliches Verhältnis“). O tom je pojednáno u Düringer-Hachenburg-Hoenigera § 25, Anmerkungen 32—41. To jest v našem právu sporné a osnova o tom mlčí. Podle Gierke, Handelsrecht und Schiffahrtsrecht, str. 80-81 by se mohla prakticky

pod těmito podobnými případy rozuměti exekuce, kterou nelze podle říšského práva vésti na obchodní závod jako na celek. U nás jest možná exekuce na obchodní závod podle § 341 exekučního řádu jen vnučenou správou nebo propachtováním, kterýžto případ by byl zvláště praktický při projednávaném problému.

Neliší se tedy skoro vůbec navrhované paragrafy osnovy od říšského práva. O reformě celého německého firemního práva pojednává Julius von Gierke v Zeitschrift für das Gesamte Handelsrecht, Band 101, roč. 1934.

III. F r a n c o u z s k é právo. Tento právní okruh se projednávaným problémem skoro vůbec nezabývá. Obchodní zákon francouzský (code de commerce) se o firmě (nom commercial) nezmiňuje a speciální obchodní zákony mají jen kusá a rozstříknutá ustanovení hlavně trestního rázu. Nezbyvá tedy nic jiného, než se obrátiti k literatuře. Thaller-Percerou v Traité élémentaire de droit commercial, str. 82 říká toto: „Le nom commercial se transmet au successeur avec l'établissement, comme l'enseigne. ... En France, même depuis la loi du 18 mars 1919 instituant un registre du commerce, le vendeur du fonds a le droit d'exiger de son acheteur que, tout en adoptant son nom, il le fasse suivre des mots: »un tel, successeur«.“ Ale to jest jenom výtvar zvykového práva a Percerou to sám přiznává v poznámce č. 4 na téže stránce takto: „Nous avons résumé cette théorie de la cession du nom commercial, de ses tempéraments, d'après les idées reçues d'habitude en France. Mais il y a là toute une doctrine à refaire.“

Z toho plyne, že instituce firmy, a tudíž i staré firmy, jest řešena ve francouzském právu velmi kuse a nelze z těchto předpisů nic použítí na naše poměry. O změně jména při adopci jedná art. 351 du code civil.

IV. Táž situace je v a n g l i c k é m právu. O staré firmě není vůbec zmínky a firma se může v důsledku liberálního anglického nazírání dosti libovolně měnit a převádět se závodem. Nelze použítí k převodu firmy Sale of Goods Act 1893 (citace podle s. 64), ježto se tento zákon podle s. 5, 1 vztahuje jen na věci v materiálním smyslu. K osvětlení anglického nazírání cituji z Hollandova Mercantile Law str. 145 toto: „The combination of persons acting in partnership is generally known as the »firm«, and the name under which trading takes place is called the „firm-name“. As a man is entitled to trade in his own name, so a combination of persons can trade in the name of all the partners.“

Francouzské ani anglické právo, jak již řečeno, nepřikládá žádné důležitosti této instituci. V těchto právních oblastech nelze tedy hledati poučení.

Anglické zákony a literatura se sice zmiňují o změně firmy (firme, name), ale zabývají se jen následky ručení. Též právo Severoamerické Unie jest na témže stanovisku. Burgess ve svém Commercial Law se o firmě vůbec nezmiňuje a jen ve vzorci stanov veřejné společnosti (partnership) na str. 385 a stanov akciové společnosti (corporation) na str. 421 uvádí, že společnost bude provozovat závod pod určitou firmou.

V. V právu S o v ě t s k é U n i e není též tomuto problému věnována značná pozornost. Pro lepší po-

rozumění uvádím, že každý občan Unie se může svobodně zabývat obchodem v mezích zákonů. Jest nutno se spokojiti jen s malými narážkami v literatuře. Především nutno zdůrazniti, že firma v sovětském právu jest označením závodu a ne jméno obchodníka (náš čl. 4), ale nemůže býti zcizena odděleně od závodu. (Gordon str. 209). Převod závodu s firmou jest tedy možný a závisí na tom, jak se smluvníci dohodnou. Poučení jsem čerpal hlavně z díla zemřelého profesora Gordona, které bylo přeloženo do francouzského jazyka. Gordon praví ve svém Système du droit commercial des Soviets na str. 209 toto: „En cas de changement de possesseur de l'entreprise, la firme peut disparaître, au cas où le transfert de l'entreprise a lieu au profit du nouveau possesseur sans transfert du droit à la firme.“

Případ, který řeší naše osnova v § 31 (změna jména) jest možný, pokud se mně podařilo vypátrati, jednak v té formě, že se uzavře manželství, jednak v té, že se dítě adoptuje. Z toho, že firma nemůže býti zcizena odděleně od závodu, Gordon dedukuje pozitivně, že může býti zcizena se závodem a praví o tom na str. 209 toto: „La firme ne peut être aliénée qu'avec l'entreprise. En outre, à la firme il faut ajouter l'indication de lien de succession du nouveau titulaire à l'égard de l'ancien. Ce lien de succession est marqué par l'addition à la firme précédente des mots »ancienne« et »successeur« etc...“ Neodvážuji se tvrdit, že Gordonův názor má platnost legální interpretace ve smyslu našeho § 8 obč. zákona, ale má jistě velikou váhu, ježto jeho dílo bylo publikováno Lidovým komisariátem spravedlnosti státu Ukrajiny.

O změně jména při uzavření manželství platí podle Eliachevitch-Tager-Nolde, Traité de droit civil et commercial des Soviets, III., str. 324 tento předpis: „Les époux ont le choix entre la conservation de leurs noms propres ou bien ils peuvent déclarer, lors de l'enregistrement du mariage, qu'ils désirent porter comme nom commun, celui du mari ou celui de la femme.“ Půjde-li o zachování staré firmy jednoho neb obou manželů, jistě užijí dobrodiní zákona a svoje dosavadní jméno si ponechají. Pokud jde o adopci, uvádí Scheftel ve shora citovaném díle na str. 369 toto: „L'adopté peut être autorisé à porter le nom de l'adoptant.“ Může, ale nemusí, podobně jako při uzavření manželství. Naskytá se ovšem otázka, kterou jsem již řešil při rozboru § 31 osnovy, bude-li muset býti změněna firma, změní-li při uzavírání manželství manželé své dosavadní jméno, které měli za svobodna, nebo když adoptovaný podrží své rodinné jméno. Jest to mezera, o které ani v ruských zákonech, ani v literatuře není zmínky a kterou naše osnova v § 31 po vzoru § 21 říšského obchodního zákona chce odstranit.

O ruském právu jsem pojednal obsírněji proto, že stojí na odlišných hospodářských základech než právo anglické a francouzské.

VI. V s l o v e n s k é m a m a ě a r s k é m právu není od našeho stavu značnějších odchylek. Ustanovení, které by odpovídalo § 31 osnovy (změna jména) nebo § 21 říšského obchodního zákona, není. Náš čl. 22, resp. 32 osnovy jest, až na malou stylistickou odchylku, stejný s § 12 maďarského obchod. zákona.

Pokud jde o čl. 24, resp. § 34 osnovy, jest § 15 maďarského obchodního zákona rozšířen ještě o třetí odstavec. Maďarský předpis nemá ovšem kasuistických ustanovení o označení různých sdružovacích typů, což jest podle mého názoru předností naší osnovy, ale za to řeší výslovně u nás sporný případ v třetím odstavci, který říká, že svolení vystupujícího společníka k ponechání jeho jména ve firmě jest nutno i tehdy, skládá-li se dosud společnost jen ze dvou společníků.

Náš čl. 23, resp. § 33 osnovy se v maďarském právu nevyskytuje, ale prakse nedopouští zcizení firmy bez závodu.

VII. Ve š v ý c a r s k é m právu platí tyto principy:

1. Změna jména podle § 31 osnovy jest obsažena v Art 954 Schweizerisches Obligationenrecht z roku 1936, při čemž se v tomto článku připouští změna jména von Gesetzes wegen oder durch die zuständige Behörde. V tomto případě stojí tedy švýcarské právo na zásadě staré firmy ve smyslu osnovy.

2. Pokud jde o případ § 32 osnovy, má Obligationenrecht v Art. 948 toto ustanovení: „Wenn eine Person, deren Familienname in der Firma einer Kollektivegesellschaft, Kommanditgesellschaft oder Kommanditaktiengesellschaft enthalten ist, aus der Gesellschaft ausscheidet, so darf auch mit Einwilligung dieser Person oder ihrer Erben ihr Name in der Gesellschafts-firma nicht beibehalten werden.“

Ausnahmen können bewilligt werden, wenn das Gesellschaftsverhältnis durch eine verwandtschaftliche Beziehung ausgedrückt ist, solange wenigstens unter zwei unbeschränkt haftenden Gesellschaftern noch eine Verwandtschaft oder Schwägerschaft besteht und einer von ihnen den in der Firma enthaltenen Familiennamen trägt.“ (Kollektivgesellschaft jest podle Art. 552 naše veřejná společnost.) V tomto případě se staví švýcarské právo až na velmi zúženou výjimku, vyslovenou v druhém odstavci, na princip pravdivosti. K tomu podotýká Fehr v Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht, ročník 1937, číslo 3/4, Band 104 na str. 297, když citoval Art. 948, toto: „Das ist zweifellos ein Schritt zu weit gegangen im Bereiche der Firmenwahrheit. Das Unternehmen kann durch das Gebot der notwendigen Firmenänderung schwer geschädigt werden.“ S tím nesouhlasím z důvodů, které ještě uvedu.

3. Případ § 34 osnovy by měl pouze společný základ v Art. 953, který zní: „Wer ein Geschäft übernimmt, ist an die Vorschriften gebunden, die für die Bildung und die Führung einer Firma aufgestellt sind“

Der Übernehmer darf jedoch mit ausdrücklicher oder stillschweigender Zustimmung der früheren Inhaber oder ihrer Erben die bisherige Firma weiterführen, sofern in einem Zusatz das Nachvolgeverhältnis zum Ausdruck gebracht und der neue Inhaber genannt wird.“ Předpisem druhého odstavce ovšem ztrácí předpis prvního odstavce úplně na významu.

4. Případ § 33 osnovy (zcizení firmy bez závodu) není ve švýcarském právu výslovně řešen, ale vzhledem k principům pravdivosti, není jistě pochyb, že tam jest také v platnosti.

Z toho plyne, že se švýcarské právo postavilo na princip pravdy, jak u nás ani de lege lata, ani de lege ferenda není uplatněn. Jest to princip, podle něhož jest nutno majetkových firemních práv (chancí závodu) nabytí pílí a ne koupí. Chrání se tím možnost kapitálově slabšího podnikatele proti silnějším, který má možnost tyto majetkové hodnoty získati si za peníze. Oba musí začít od piky a proto jsou ustanovení švýcarského práva daleko spravedlivější než naše a navrhovaná osnovou.

VIII. J u g o s l á v s k ý obchodní zákon z r. 1937 má podobná ustanovení jako naše osnova. Uvedena budou jen stručně.

1. V jugoslávském zákoně § 34 odpovídá § 31 osnovy (změna jména).

2. Případ uvedený v § 32 osnovy jest řešen celkem shodně v § 37 jug. obch. zákona. V 2. odst. § 37 jug. zákona jest ještě řešen jednak případ, že musí při změně společenské formy všechny dodatky naznačující tyto formy býti uvedeny v souhlas s pravdou, což by též částečně platilo podle § 34 osnovy, jednak, když z veřejné nebo komanditní společnosti odpadnou všichni společníci, jejichž jména ani nemusela býti ve firmě, až na jednoho, může dosavadní společník vésti starou firmu s dodatkem, který obsahuje jeho příjmení a aspoň jedno nezkrácené křestní jméno. Je-li však již jméno tohoto společníka ve firmě, jest nutno škrtnouti všechna jména a dodatky naznačující společnost.

Opět případ, který jest daleko blíže pravdivosti firmy než ustanovení navrhovaná osnovou.

3. Případ § 33 osnovy (zcizení firmy bez závodu) jest v souhlase s § 35 jug. obch. zák.

4. Případ § 34 osnovy se s § 36 jug. zák. nekryje. Jest tam ta odchylka, že nabyvatel musí po výslovném svolení převodce ve firmě uvést, kdo jest vlastníkem podniku, tedy skoro totéž jako ve švýcarském právu (Art. 953, odst. 2). Výslovného svolení převodce k tomuto vedení staré firmy se vyžaduje i v konkursu, exekuci, propachtování a dání do užívání podniku.

Dosud byly uvedeny nejdůležitější evropské státy.

Situace v mimoevropských státech nebudu líčiti, jen poukážu na nejdůležitější ustanovení v některých těchto státech, pokud k jich zákonodárství mám dnes přístup.

V M a r o k u jest o firmě zmínka ve zvláštním zákoně (art. 88) z roku 1916 o ochraně živnostenského vlastnictví, avšak tato ustanovení se podobně jako francouzské o projednávaném problému nezmiňují.

V p e r s k é m zákoně není o firmě zmínky.

Z á v ě r. K řečenému bych měl tyto poznámky:

1. Jest nutno, aby v osnově bylo jednotné pojmenování instituce staré firmy, třeba rozdělené na čtyři případy.

2. Pokud jde o § 32 osnovy, postrádám v osnově výslovné zákonné prohlášení, nedá-li vystupující společník svého souhlasu k ponechání svého jména ve firmě, že se musí firma utvořiti znovu jako nová firma.

3. V osnově chybí tvoření firmy — což ovšem nespadá do rámce tohoto článku — a osudy staré firmy společenstev, právovárečných měšťanstev a hornických těžištev. Na škodu by nebylo utvoření firem okresních hospodářských záložen, spořitelen a Národní banky, což opět nespadá do tohoto článku.

4. Odpověď na otázku, lze-li aplikovati předpisy o staré firmě též při pachtu nebo zřízení ususfructu k obchodnímu závodu.

Z podaného rozboru mně vyplývají uvedené nejasné body, které by měly býti v každém případě v osnově řešeny.

Z důvodů vyšší spravedlnosti však nesouhlasím s institucí staré firmy. U nás se stará firma vžila, to je pravda, ale to neznamena, že je spravedlivá. Ius ars est boni et aequi. Vychází vstříc kapitálově silnějším podnikatelům a možnost okamžitého dalšího provozování už zavedeného závodu slabšímu podnikateli odnímá vůbec.

Napsaný článek jest jen příspěvkem k osnově obchodního zákona. Není to můj první příspěvek k osnově. Bohužel, nenacházím jinde podobné odezvy. Nemohu použití všech literárních i zákonných pramenů, kterých bych si přál použití, a proto se musím spokojiti jen s tím, co mám právě po ruce.

ZE DNE

Pan Karel Velkoborský, notář v Rokycanech, zemřel. Ačkoliv bylo známo, že těžce churaví, přece jen překvapí zpráva o jeho skonu dne 20. října 1940, tak rychlém.

Pan Karel Velkoborský, notář, narodil se dne 12. prosince 1876 a po poměrně krátké praxi byl ustanoven notářem v Mladé Vožici, později přeložen do Strakonice a od 1. prosince 1926 do Rokycan.

Se zemřelým ztrácí notářský stav jednoho ze svých nejlepších, výborného právníka i v oboru poplatkovém, přírodního a skromného v celém životě, naprosto čestného, těšícího se velké popularity.

Úřad notáře byl jeho velikou láskou a zastával jej s neúnavnou pílí, i na úkor svého zdraví. Finanční stránka byla zcela vedlejší, vždy mu šlo především o čistý štít stavu notářského.

V dřívějších letech byl členem notářské komory, zkušební komise a ještě nyní členem městského zastupitelstva, výboru Sokola atd.

Ve službách veřejnosti zastihla ho smrt neočekávaně.

Jeho ztráty želi všichni kolegové i široká veřejnost okresu rokycanského.

Odešel člověk dobrý — čest budiž jeho památce. Dr. K.

KNIHY REDAKCI ZASLANÉ

V Právnickém knihkupectví a nakladatelství V. Linharty v Praze II., Beethovenova ul. 35 právě vyšla ve „Sbírce právních pojednání“ jako svazek 39 Dr. Aloise J. Jindřicha, místoředitele Všeobecného penzijního ústavu, osvědčeného již komentátora našich nejdůležitějších sociálních zákonů, kniha „Podpory v nezaměstnanosti“. Vydání tohoto díla je tím dů-

ležitější, že vlastní vládní nařízení o podporách v nezaměstnanosti, nyní výlučně platné, ponechalo podrobnou úpravu této otázky a její provádění třem vyhláškám ministra sociální a zdravotní správy, jimž právě autor především věnoval svou pozornost a opatřil je podrobným výkladem a poukazem na jejich vzájemnou souvislost a souvislost jich s rámcovými ustanoveními vládního nařízení.

Možno říci, že jen s takovým průvodcem po jednotlivých ustanoveních těchto všech norem, jakým je náš autor, možno nabýti jasného přehledu o nynější zákonné úpravě podporování nezaměstnaných.

Dílo obsahuje v krátkém úvodu výstižné vylíčení dosavadní úpravy, následuje pak díl I. souborný popisující dnešní úpravu, za ním v díle II. podrobný komentář všech platných norem a jejich znění. Ke knize jsou pak připojeny vzory všech vyhláškami předepsaných formulářů, potřebných pro styk žadatele s úředními místy. Podrobný věcný ukazatel doplňuje dílo.

Spisek má 68 stran, cena brož. K 14.—

Konkurs.

Kuratorium Podpůrného fondu Dr. Gustava Kreimla při notářské komoře v Praze vypisuje konkurs na udělení podpory vdovám a sirotkům po zemřelých notářích nebo býv. notářích, kteří byli členy kolegia komorního obvodu pražského a kandidátů notářství tohoto komorního obvodu.

Žádosti buďtež předloženy u notářské komory v Praze II., Žitná ul. 4b, nové číslo 8, nejpozději

do 15. listopadu 1940.

V Praze, dne 20. října 1940.

Za kuratorium Podpůrného fondu Dr. Gustava Kreimla při notářské komoře v Praze.

Presidentův náměstek notářské komory:
Ferdinand Hejna.

Čís. jedn. 2954 n. k.

Notářské místo v Rokycanech.

Podepsaná notářská komora vypisuje soutěž k znovuobsazení místa notářského v Rokycanech, uprázdněného úmrtím notáře Karla Velkoborského, a současně též místa, které přeložením tamtéž se uprázdnil.

Žádosti, opatřené doklady ve smyslu výnosu býv. min. sprav. ze dne 31. října 1887, čís. 9172, podány buďtež

do 20. listopadu 1940

včetně, předepsaným způsobem podepsané komoře.

Notářská komora v Praze, dne 22. října 1940.

President: Dr. Ponec v. r.

Překlady z maďarštiny do češtiny a naopak vyhotovuje a ověřuje taj. Jan Dušánek, přis. tlumočník, Praha XVI., Holečkova 37.

Notářský koncipient s jednorocní praxí v krajském městě, s bohatou agendou venkovskou a pozůstalostní, svědomitý, s velmi dobrým doporučením dosavadního svého šéfa, změní místo v důsledku zřízení druhého notářského místa. Zn.: „Chuf k práci“.